

Jármű Ünnepek 2023.

Tisztelt olvasó: valaha a Vasútgépészet 1995-ben bemutatta, a MÁV korábban ünnepelt 30 évét. Az említett Vasútgépészet különszámban Rigó Zoltán, akkori MÁV vezérigazgató előszavában ezt írta.

RIGÓ ZOLTÁN

ex. MÁV vezérigazgató.

Kedves Vasútbarátok!

Jó érzés tölti el az embert, amikor a nehéz és szürke hétköznapiok egyhangúságát ünnepi esemény töri meg. Így volt ez két évvel ezelőtt a Dunántúl egyik szép vasutas városában Tapolcán, ahol a svéd NOHAB gyár által a MÁV számára gyártott M61-esek 30 éves jubileumát ünnepeltük.

Napjainkban ugyancsak 30 éves lett a Ganz-Villamosági Művekben és a GANZ-MÁVAG-ban gyártott V43 sorozatú villamosmozdony és a volt Szovjetunióban, Luganszban (Vorosilovgrádban) gyártott M62 sorozatú dízelmozdony. A jubileumi megemlékezés színhelye Debrecen, ahová 1965-ben az első M62-est állomásították.

Ma már nem kell töprengenünk azon, vajon jó mozdonyokat vett a MAV 30 évvel ezelőtt? A választ mindenki saját maga adhatja meg a kérdésre attól függően, hogy milyen benyomások érték, és milyen tapasztalatokat szerzett a két fő sorozattal.

Minden esetre el kell mondani, hogy a V43-asok és az M62-esek nélkül aligha tudta volna a MÁV a hőskornak számító években a 130 millió tonna árut elszállítani. E két mozdonyosorozat bonyolítja le napjainkban a vasút szállítási teljesítményének, mint egy 70%-át.

A két nagyteljesítményű vontatójármű 30 éves történetét csak vaskos kötetekben lehetne maradéktalanul összefoglalni. Kapcsolatba került a két mozdonyosorozat több száz példányával sok ezer mozdonyvezető, vonatvezető, forgalmi szolgálattevő, vontatási telepi szerelő és járműjavító szakember. A járművek életútját sikerek és nehézségek kísérték, amelyekből számos elemző tanulmány született. Kiadványunk ezekből ad válogatást.

A Vasútgépészet 1995. 1. Különszáma

Engedjék meg, hogy ezúton mondjak köszönetet azoknak a vasutasoknak, akik az eltelt három évtized alatt vették, szerelték, javították, mindazoknak akik szerették és szeretik ma is ezeket az öreg vasparipákat.

Budapest, 1995. május 3.

Rigó Zoltán
a MÁV Rt. vezérigazgatója
Generaldirektor der MAV AG
General Manager of MAV Ltd

Szerkesztő bevezető gondolatai, a harminc-hatvan éves történetek megidézése:

A közel 30 éve... a Vasútgépészet 1995. évben kiadott különszámának első cikkére utal, amelyben leírtak ma is aktuálisak. Tekintettel arra, hogy az említett különszám a Debreceni Közlekedéstudományi Konferencián 1995-ben résztvevők számára készült és a helyszínen lett átadva, úgy gondolom ma is hasznos olvasmány, számos új ismeret hordozója. Az akkor leírtak felidézése kiváló alkalom a szerzők tudásának, sok éves gazdag szakmai tapasztalatának megismerésére.

Az 1995. évi különszám egy részét, amely elsősorban a NOHAB és a V43-as beszerzésének körülményeiről, üzemeltetésének 1963-1994 éveit bemutató, több mint 30 éves tapasztalatairól szól, a szerzők szakmai életútjával kiegészítve, ebben a kiadványban adjuk közre. A Vasútgépészet következő számában pedig az M62-es lesz terítéken, abban olvashatjuk majd többek között Bajók János, Dobos József, Holcsik Ferenc, Vadászy Pál és Dr Wagner György írását.

Ma ünnepeljük az 1963-64-ben megszületett – közel 60 éves alkotásokat, az akkori dízel és villamos mozdony, valamint felsővezeték szakemberek, műszaki alkotóink nagyon sokat fejlődött tudását, megvillantó sok évtizeden át megalkotott írásműveit.

Példaként felidézem az 1995 éves 1. különszám alkotói listáját: Almási, Dr. Heller, Kullmann, Szórádi, Martinovich, Bajók, Horváth, Zádori, Daróczi, Federics, Kocsis, Rózsahegyi, Pasztorek, Vadászy, Hunor, Dr. Wagner, Dobos, Holcsik és mások.

Bemutatjuk a Vasútgépészet 2023. évi 1. számát minőségi nyomdai lapokon, felvillantva a ma már hatvan-éves múlttal rendelkező alkotói csapatot.

(Szerkesztő: Kovács Károly)

Tisztelt olvasó!

Megemlíteném Süveges László főmérnök úr közeli cikkét a „150 éves a hazai mozdonygyártás”-t. A XVIII. század végén és a XIX. század elején az akkori mértékkel fejlett Európában megvalósult ipari forradalom egyik jellegzetes terméke a vasút volt. A kapitalista termelési viszonyok kiterjesztéséhez, illetve további fejlődéséhez a szállítás korszerűsítése elengedhetetlen feltételként jelentkezett. Ennek keretében 1804-ben Angliában megszületett a gőzmozdony, majd 1825-ben létrejött az első normál nyomtávolságú, immár gőzvontatású vasút is, kezdi írását Süveges László.

Hamarosan, 2024-ben, megünnepelem a MÁV 424-es sorozatú gőzmozdony 100. születésnapját, amelyről Dr. Csiba József cikke szól. Magyar gőzmozdonyok az 1873. évi Bécsi Világkiállításon címmel írt írást Dr. Malatinszky Sándor, amelyet a Vasútgépészet 2023 2. száma közöl.

Az egyes forrásművek több esetben eltérő információkat tartalmaznak. A következő válogatás, a szaklektori átvizsgálás után, hitelesnek mondható ismeretekkel idézi fel a magyar vasút 177 évének kerek évfordulós vontatójárműveit. A kerek évfordulós személy és teherkocsikról hamarosan Dr. Lovász György tollából olvashatunk.

A 60. éves vontatójármű ünnepek

A 60 éve született MÁV vontatójárművek ünnepei megmutatják, mik azok a vascsodák amiket méltán ünneplünk. A ma is üzemben tartott járművekről Murárik László úr készített fotókat.

Az Ő gazdag gyűjteményéből idézhetjük fel a 2007-2022-ben készült képeket.

1. ábra: 2007-ben régi kék-sárga festésű Bhv kocsikkal, és a V43-as mozdonyos ingavonatként közlekedő vonat volt látható.

2. ábra: 2010 októberében a MÁV Zrt. 25 db-os TRAXX flotta tagjaként a 480 001-es járt Dunakeszin

3. ábra: A 2010-ben bemutatott TRAXX magyar típusként kétféle módon mutatta meg a TRAXX-ok színvilágát

4. ábra: Az egyetemi tanár úr, dr. Kovács Endre és a tanítványai 2013-ban kedvencenként találkoztak a NOHABOK között.

5. ábra: A körforgóciikk látványra okán 2013 júniusban kellemes hanggal harsogtak a NOHAB-ok

6. ábra: 2014-ben, 001 pszú. NOHAB rejtegetőben lapulhatott.

7. ábra: Tapolcán ismétlődő NOHAB-okat több éven át 2016 évvégétől a vasútbarátok ünnepelték.

8. ábra: Vonatok próbáit Taurusal 2017-től mutatták be.

9. ábra: A szolnoki vonal 170 éves évfordulójára és bemutatóra érkező 242-essel érkező vonat (2017.09.02)

10. ábra: A 2017. őszén a MÁV 326 is Szolnokon volt látható a bemutatón.

11. ábra: A KISS futópróbák 2020-tól intenzíven dolgoztak Dunakeszin.

12. ábra: Íme egy 2011-ben tisztuló V43-as mozdony

13. ábra: A MÁV 424 vitte a nosztalgia vonatot 2017-ben

14 ábra: A NOHAB és a KISS kihalad 2022-ben a Dunakeszi Járműjavítóból

15. ábra: Az egyik NOHAB mondhatjuk Daróczi Gyula emlékére segít a KISS-t kivontatni 2022 év elején.

16. ábra: A Vasúttörténeti Park bemutatta híres V43-as AEG-Siemens 001. pályaszámú V43-as mozdonyt. A felvételen 2015-ben így volt látható.

17. ábra: M61 és M62 sok más lenyűgöző dízzel mutatkozott be 2018-ban a Vasúttörténeti Parkban

18. ábra: Megmúlhatatlan a 2018. évi körcikkfűtőház látványa

19. ábra: A MÁV-START párhuzamos menetek látványos bemutatása volt 2014-ben érdekes együttállás

(A fenti 20 szerző fotója: Murárik László)

Ünnepelhetjük a szép vontatójármű flottát!

Ünnepelhetjük a Vasútgépészet 1995. évi különszámát. Idén találkozhatunk azokkal a nagyszerű szerzőinkkel is, akik már az említett számnak is alkotói voltak.

A kezdetekkel a következő oldalak ismertetnek meg bennünket, majd folytatjuk ősszel.

20. ábra: Dunakeszi dízeles füstölgő és villamos mozdonyok egyidejű mozgása 2018-ban

Válogatás alkotóink jármű ünnepi fotóikról, képeiből

Folytatjuk a szerzők által készített képek bemutatásával a szép múlt megismertetését. Több szerző többszáz fotója lenyűgözően mutatja be a járműveket. Igyekszünk majd helyet teremteni ezen képeknek.

Néhány fontos gondolat a járműveket megörökítő fotósokról. Többen itt éltek és élnek közöttünk, akik sok szép felvételt készítettek, adtak át, így a fotó jól láthatóan mutatja, mi történt a járművekkel az évtizedek alatt.

Kiemelkednek a Vasútgépészet számára az elmúlt évtizedekben, a nagyszerű fotósoktól kapott felvételek. Több szerzőtől a fotóikkal megemlékező anyagot teszünk közzé.

Ők sok évtizede mutatták be a vasúti járművek képeit. Ennek a képsornak ma egy újabb bemutatása következik.

Bevezetésünkben a Jármű ünnepek 2023 tárgyú bevezetőben elsőként bemutattuk Murárik László gépészmérnök már közel két évtizede átadott fotóit. (Lásd a 4-7 oldal képeit.)

Folytatásunkban a sajnos ma már nem alkotó fotós urak, Grátzer Ákos és Németh Andor korábban átadott képeit is bemutatjuk a Vasútgépészet olvasóinak. A Vasútgépészet korábbi kiadásainak borító oldalai és más fotóinak papíron megőrzött képeivel emlékezünk rájuk.

Csillanjon meg a fotósok fiatal csillaga:

Kezdjük a fotós mozdonyvezető úr alkotásainak bemutatásával. Ezzel az üzenetemmel Rizsavi, a zseni fotóstól szeretnék bővebb bemutatkozást elnyerni. Remélem, hogy egyre inkább látható lesz Rizsavi Tamás fotóművész úrtól, ahogy megcsillannak a csillagos képek a körülölelő világon.

Legyen elsőként Tamás a fotós mozdonyos csillag!

Tamás ezt írta: „életem legjobb utazása volt ez a kéthetes Norvég körút. Rengeteg kilométer séta, autózás, koránkelés, későn fekvés, fagyoskodás, izgalom és idegeskedés övezte ezt a 13 napot, de minden perce megérte, és a csodás pillanatoknak úgy örültünk, mint egy kisgyermek, kiabálva, ölelkezve. Ma estére egy képet hoztam Norvégia nyolcadik legnagyobb városából, Tromsøből. Mellesleg a világ legszakibb sörfőzdéje itt található. Felmentünk a legnagyobb hegyre, ahonnan a város látszik és kisvártatva megjelent az Aurora Borealis.”

Nézem, és csak csodálom, egy-két képpel azonban nem tudom megállítani Rizsavi Tamást, majd ha újra megcsodálom, folytatását remélem.

Több éve várjuk Rizsavi Tamás bemutatkozását. Tudomásommal Rizsavi Tamás mozdonyvezető és fotóművész úr által majd megismerhető lesz a sok szép fotó akár a Vasútgépészetben is.

A mai fiatal zsenik múltját megítélve korábban több fotós szép képeit megismerhettem. Ne felejtsük el ám az se volt kevés, amit az elmúlt évtizedekben többen számunkra átadtak, őket is illik megemlítenünk!

Folytassuk a fotósok elődeivel

Ők azok ketten, kezdjük Grátzer Ákos úrral, aki a MÁV Ferencvárosi Vontatási Főnökségben több éven át dolgozott, alkotott, egyben a Zalalövő – Hodos vasútvonal látványos, akkor még nem villamosított vonal fotóit mutatta be. Sok éve eltűnt az életünk-ből Ákos, sajnálom.

Sok éven át volt a Vasútgépészet több borítóképét és sok más fotójának készítője Németh Andor és Grátzer Ákos úr. Kezdjük a 2007. évi Vasútgépészet FLIRT borítófotóival. A tőlük kapott korabeli fotókat is felelevenítettük igen gazdag gyűjteményükből.

3. ábra: Lássuk hát itt a 630 014, a Gigant és körülötte mennyi szép csillanó pötty körül-körül az égen (Fotó: Rizsavi Tamás)

1. ábra: A Fényben a Bakony alagút (Fotó: Rizsavi Tamás)

4. ábra: A magyar InterCity villamos motorvonat Budapesten 1985-ben. (Fotó: Grátzer Ákos)

2. ábra: Csodás táj és egy korszerű FLIRT motorvonat északon (Fotó: Rizsavi Tamás)

5. ábra: A szép téli tájon haladt az M41-es egy vonattal.M41 szlovén vonal élén Budapest felé. (Fotó: Grátzer Ákos)

6. ábra: A Zsuzsi alagút és ott a Bz poroszkált
(Fotó: Grátzer Ákos)

7. ábra: Állunk a Zsuzsi alagút bejáratánál
(Fotó: Grátzer Ákos)

8. ábra: A Bakony Dácsiás vonata
(Fotó: Németh Andor)

9. ábra: A Német emeletes vonat próbája és a
MÁV Bdvmt (Fotó: Németh Andor)

10. ábra: A Nyugatiban a 8., 9. vágány két vonata
(Fotó: Németh Andor)

11. ábra: Az M 47 1201 bemutató modernizált mozdony Szombathelyen
(Fotó: Németh Andor)

12. ábra: A V43 1260 megújított, az Északiban született új színvilággal
(Fotó: Németh Andor)

13. ábra: V43 1299 újabb színvilágban gyártották le
(Fotó: Németh Andor)

14. ábra: A MÁV FLIRT 001-es Bázselban menetkészen lábra állt 2006-ban (Fotó: Németh Andor)

15. ábra: A MÁV FLIRT 001-es fűtött hazánk vasútvonalán 2007-ben (Fotó: Németh Andor)

16. ábra: A MÁV FLIRT 2007 elején a Keletiben állt (Fotó: Németh Andor)

Tisztelt olvasó! A Jár mű Ü nnepek 2023. és e cikk után a Válogatás alkotóink jármű ünnepi fotóikról, képeiből, a következő számokban folytatjuk a fotós urak megérdemelt képeinek bemutatását.

HÍREK

(fordította Almási Miklósné 2023-ban)

Magyarország szeretne EU támogatást kapni vasút fejlesztésre, Budapest, Debrecen és ukrain határán lévő vonalaihoz

A nemzeti kormány, listát állított össze azokról a vasúti projektekről, amelyekhez anyagi támogatást szeretne kapni az EU-tól az európai berendezések összekapcsolását célzó tervek 2. megvalósításához. A CEF az egyike a néhány megmaradt EU általi finanszírozási lehetőségnek, amihez az Orbán-kormány hozzá tud férni, köszönhetően a Budapest-Brüsszel közötti feszültségnek. Ugyanis az EU Tanács felfüggesztett minden más pénzügyi támogatást, így pl. Magyarország csak az Újjáépítési Alaphoz tud hozzáférni és a Felzárkózási Alaptól is csak 45%-ig tud támogatás kapni, azt is csak akkor, ha beegyezik egy sor kormányzati reform követelésébe.

RS Clare megszerezte a svájci kenőanyag termékek forgalmazóját

Az angliai telephelyű kenőanyag gyártó, az RS Clare és Co megszerezte a svájci telephelyű vasúti súrlódást csökkentő anyag üzemet, az Igralub Holdingot. Ez a kiterjedt vállalat hozta magával a németországi és ausztriai leányvállalatait, valamint egy Észak- Amerikai közös vállalatukat.

Az Igralub egyébként a kenéstechnika piacvezető cégének számít.

Az Igralub az RS Clare leányvállalataként fog működni. Az RS Claire arra fókuszál, hogy növelje a vasúti üzleteit csökkentve a tanácsadók számát és a hangsúlyt a kulcsfontosságú üzletkötésekre a vevők megelégedettségére helyezi, mint pl. Európa, mondta a vállalat vezetője. Az Igralub az elmúlt 30 évben egy irigylésre méltó hírnévre tett szert, meghatározó tapasztalatot szerzett a vasúti járművek terén.